

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination

August/September -2020 [NEW COURSE]

Madhkrut : Sishupal Vadh Sarg-1 Kalidaskrut Raghuvansh Sarg-1(Core)

CCT-11

Time: 2:00 Hours

Marks: 56

Instructions:

1. Figures to the right indicate marks.
2. There are five questions in the question paper.
3. Answer any four of the following questions.

- પ્રશ્ન-૧(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (૦૮)
- (૧) કૃતઃ પ્રજાક્ષેમકૃતા પ્રજાસૃજા સુપાત્રનિક્ષેપ નિરાકુલાત્મના।
સદોપયોગેડપિ ગુરુસ્ત્વમક્ષયો નિધિઃ શ્રુતીનાં ધનસમ્પદાભિવ॥
 - (૨) નિવેશયામાસિથ હલયોદ્ધૃત ફકાભૃતાં છાદનમેકમોક્સઃ।
જગત્ત્રયૈકસ્થપતિસ્ત્વમુચ્યકે રહીશ્વર સ્તભ્મશિરઃ સુભૂતલમ્॥
 - (૩) સ સચ્ચરિટજુર્ભુક્તાન્તરેષુ યાં યદૃષ્ટયાડશિશ્રિયદ્રશ્રિયઃ શ્રિયઃ।
અકારિ તસ્યૈ મુકુટોપલસ્ત્વત્કરૈ સ્ત્રિસન્ધ્યં ત્રિદશૈર્દિશે નમઃ॥
 - (૪) અમાનવં જાતમજં કુલ મનોઃ પ્રભાવિનં ભાવિનમન્તમાત્મનઃ।
ભુમોય જાનત્રપિ જાનકી ન યઃ સવાડભિમૌનકધના હિ માનિનઃ॥
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ને પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૦૬)
- (૧) ગૃહાનુપૈતું પ્રણયાદમીપ્સવો ભવન્તિ નાપુણ્યકૃતાં મનીષિઃ।
 - (૨) સમસ્ત કાર્યેષુ ગતન ધૃયતામહિદ્વિયસ્તદ્વત્તા નિશઘ્નતામ્।
 - (૩) સ રાવણોનામ્ નિકામભીષણં બભૂવ રક્ષઃ ક્ષતરક્ષકં દિવઃ।
 - (૪) સતીવ પોષિત પ્રકૃતિઃ સુનિશ્ચલા પુનાં સમજ્યોતિ ભવાન્તરે ધ્વપિ।
- પ્રશ્ન-૨(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (૦૮)
- (૧) મન્દઃ કવિયશઃ પ્રાર્થી ગમિષ્યામ્યુપહાસ્યતામ્।
પ્રાંશુલજ્યે ફલે લોભાદુદબાહરવિ વામનઃ॥
 - (૨) પ્રજાનામેવ ભૂત્યર્થ સતાભ્યો બલિગ્રહીત્।
સહસ્ત્રગુણમુત્સૃષ્ટમાદતે હિ રસં રવિઃ॥
 - (૩) જ્ઞાને મૌનં ક્ષમા શક્તૌ ત્યાગે શ્રલાધાવિપર્યયઃ।
ગુણા ગુણનુબાન્ધિત્વાતસ્ય સપ્રસવા ઇવ॥
 - (૪) મત્પરં દુર્લભં મત્વા નૂનમાવર્જિતં મયા।
પયઃ પૂર્વઃ સ્વનિઃ શ્વાસઃ કવૌષ્ઠમુપભુજ્યતે॥
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ને પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૦૬)
- (૧) મળૌ વજ્રસમુત્કીર્ણે સૂત્રસ્યેવાસ્તિ મે ગતિઃ।
 - (૨) ન વ્યતીયુઃ પ્રજાસ્વસ્ય નિયન્તુ નૈનિવૃતયઃ।
 - (૩) સન્તતિઃ શુદ્ધવંશ્યા હિ પ્રસ્તેહ ચ શર્મજે।
 - (૪) સૂનુઃ શૂનૃતવાકસ્રષ્ટુ વિંસસર્જૌદિતશ્રિયમ્।
- પ્રશ્ન-૩ માધે સન્તિ ત્રયો ગુણાઃ। વિધાનની વિસ્તૃત યચ્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ શિશુપાલને આધારે માધની કાવ્યશૈલી વિશે યચ્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ રઘુવંશ સર્ગ - ૧ નું રસદર્શન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (૧) શિશુપાલસ્ય સંત્રાસવર્ણનમ્।
 - (૨) નારદ વર્ણનમ્।
 - (૩) રઘુવંશમ્ - શીર્ષકમ્।
 - (૪) દિલીપનું પાત્ર
